

NARODNI DNEVNIK

Imaja vsak dan opoldne, izvenredni nedelje in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

**UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.**

**Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.632.**

Redukcija uradništva.

Zopet se pri nas govori, da je treba iz finančnih ozirih izvesti redukcijo uradništva. Ne dvomimo, da bi bila delna redukcija uradništva res potrebna, samo mislimo, da se ta ne bi smela izvršiti iz finančnih, temveč iz stvarnih razlogov.

Ce se bo namreč izvršila redukcija iz finančnih ozirih, potem smo trdno uverjeni, da se bo izvršila po oni stari šabloni, ki se je že opetovano izkazala kot napačna. Dejalo se bo, da je recimo 20% uradništva preveč in potem se bo po vseh uradih izvedla 20% redukcija brez ozira na to, če imajo ti uradi preveč ali pa premalo uradništva. Po stari praksi pa moramo trditi tudi to, da bo redukcija le v premenljivih slučajih samo razračunavanje z neljubimi uradniki in da bodo uradniki z dobrimi zvezami, pa slabimi kvalifikacijami čisto gotovo na svojih mestih ostali. Posledica vsega tega bo, da bo s takim hrupom napovedana redukcija v glavnem ostala na papirju in da bodo morali v njo verjeti samo tisti, ki so brez zvez.

Cas je, da s starimi in že dokazano nerabnimi šablonami pospravimo in da se tudi redukcija uradništva izvede tako, kakor treba.

Najprej je treba dognati, kateri uradi, katere institucije so nepotrebne in kje je preveč uradništva. Da se to pravilno dožene, pa je treba pritegniti h komisiji, ki bo to določevala, tudi praktične ljudi iz življenja, ki najboljše vedo, kateri urad je potreben in v katerem se delo tudi redno odpravlja. Anglesko redukcijo uradništva in uradov so izvedli praktiki in izvedli so jo izborni. Zakaj ne bi mi sledili dobremu vzgledu?

In redukcijo je treba izvesti najprej zgoraj in potem šele od spodaj. Najprej je treba dati dober zgled, potem se more šele zahtevati, da tudi drugi dobro izvrše svojo dolžnost. V tem oziru treba takoj in z vso odločnostjo povedati: Redukcija, ki se ne prične z redukcijo ministrstev, ni vredna počenega groša.

Kdo more utemeljiti, da imamo mi sedem ministrstev več kot Velika Britanija, ki je svetovni imperij? Kaj nam je potrebno ministrstvo za izenačenje zakonov, ko pa se to izenačenje sploh ne izvaja in če se izvaja, potem preko narodne skupščine. Kaj nam je potrebno posebno min. za vere? Kaj posebno za pošto? Kaj posebno za šume in rude poleg obstoječega poljedelskega in ministrstva za javna dela? Zakaj ne bi moglo ministrstvo zdravja, če se že ne more razdeliti njegove posle na prosvetno in notranje, prevzeti tudi ministrstva za socialno politiko ali obratno? Če smo luksurijski, potem imamo 11 ministrstev čez glavo zadosti. Zakaj pa naj jih imamo 18? Samo zato, da stranke lažje zadoste osebnim aspiracijam svojih poslancev? Mislimo, da je naša država za enkrat še prerevna, da bi si mogla dovoliti tak luksuz.

Pri ministrstvih treba pričeti, v raznih visokih pisarnah pa nadaljevati redukcijo in ko bo to dovršeno, šele potem sme priti na vrsto redukcija ostalega uradništva. Pa tudi ta se sme izvršiti le iz stvarnih razlogov. Merodajna za redukcijo bi morala biti mešana komisija, obstoječa iz prizadetih uradnikov in zainteresirane javnosti. Taka komisija bi naravnost sijajno spoznala način uradovanja in bi prav gotovo preprečila vsako krivičnost. To pa je prva zahteva vsake redukcije, če se noče, da trpi ugled države.

Ni pa zadosti, če država zniža število

Lukiničeva afera pred skupščino.

POROČILO KOMISIJE — RADIČEVCI IN VSA OPOZICIJA RAZEN SAM. DEMOKRATOV ZA IZROČITEV DR. LUKINIČA SODIŠČU. — ODLOČITEV PADE V PONDELJEK.

Beograd, 11. dec. Včeraj popoldne je prišlo vprašanje bivšega ministra pravde dr. Edo Lukiniča pred Narodno skupščino. Seja skupščine se je nadaljevala ob pol 6. uri popoldne. Najprej je dobil besedo poročevalec anketnega odbora Pera Jovanović. Prečital je vsa tri poročila, katere predlaga preiskovalni odbor skupščini. O vseh treh poročilih se ima razpravljati kot o ravnopravnih, ker v preiskovalnem odboru ni oddvojenih mnenj in ker obstoja samo en poročevalec. Poročilo so podpisali dr. Joca Lalošević, Pera Jovanović, dr. Vasa Jovanović, Vasa Krdžalč in Dragiša Leovac.

V poročilu se v glavnem navaja, da je izbrani preiskovalni odbor v kazenski stvari dr. Edo Lukiniča radi njegovega odloka o desekvestraciji posestev kneza Thurn-Taxisa izvršil v smislu čl. 13. in 14. zak. o ministrijski odgovornosti poverjeno mu nalogo in končal preiskavo, potem, ko je pregledal vse gradivo, ki se nanaša na to vprašanje in ki ga je pribavil tudi potom naše diplomacije od zaveznikov, omenja, da je likvidacijska komisija v svoji seji dne 12. novembra 1923 sklenila odpraviti sekvester s posestev Thurn-Taxisa na podlagi čl. 49. Uredbe in čl. 96. pravilnika o izvršitvi uredbe o postopku z imovino sovražnih državljanov, ugotavlja, da bi se po postopku dalo sklepati, da je likvidacijska komisija pristojna za take sklepe, da pa ni niti v uredbi niti v pravilniku predpisano, da bi minister pravde moral izvršiti sklepe likvidacijske komisije. Zato se je moglo dogoditi, da je sklep likvid. komisije o usodi sekvestra na posestvu Thurn-Taxisa ostal več nego eno leto neizvršen. Obtoženi dr. Edo Lukinič je s svojim odlokom z dne 17. novembra 1924 izvršil sklep likvid. komisije, ne da bi se bil potrudil, da sam prouči celo vprašanje na podlagi dokumentov ter da da svojemu odloku pravno argumentacijo, temveč on naglašal kot najvažnejši pravni faktor, na katerega v glavnem tudi opira svoj odlok, avstrijsko državljanstvo kneza Thurn-Taxisa. Precejšnje število raznih dokumentov, izdanih od pristojnih faktorjev avstrijske republike, pa trdi, da je knez Thurn-Taxis imel avstrijsko in nemško državljanstvo. Tem dokumentom odrekati avtentičnost je zelo težko in minister Lukinič ne bi bil mogel odreči knezu Thurn-Taxisu s svojim službenim odlokom avstrijsko državljanstvo, ker bi bil s tem kršil mednarodno konvencijo, katero je treba upoštevati napram državi, s katero smo v normalnih prijateljskih odnosih. Vendar pa obtoženi Lukinič ni smel pozabiti, da je knez Thurn-Taxis tudi nemški državljan in da se o tem ni nikjer in nikdar dvomilo. Kljub temu pa je obtoženi na to nemško podanstvo v svojem odloku popolnoma pozabil ter odločil usodo knezovih posestev v Lokvah in v Lekeniku v smislu čl. 49. in 287. senžermenske

uradnikov, temveč ona mora misliti tudi na to, kako bodo odpuščeni uradniki mogli obstati. Če odsvolji zasebnik svojega nastavljenca sredi zime, potem se mu po pravici sme očitati, da je brez socialnega čustvovanja. Država mora tudi v tem oziru biti zgled privatniku. Zato pravimo, da sme država izvesti redukcijo šele tedaj, kadar se bo naše gospodarsko življenje popravilo, ko bo premagana sedanja kriza.

Mislimo zato, da bi se smela reduk-

cijske, ne da bi pri tem količjak upošteval pravice države, ki jih ima po čl. 297. versajske mirovne pogodbe.

Preiskovalni odbor izraža mnenje, da je obtoženi Lukinič, neupoštevajoč nemško državljanstvo kneza Thurn-Taxisa o priliki odločanja o usodi njegovih posestev v Lokvah in Lekeniku hudo kršil svojo dolžnost kot minister pravde, ki bi moral biti čuvár materialnih in moralnih interesov države, ker ni imel nikakega razloga, da ga smatra za izključno avstrijskega državljana in potemtakem desekvestira njegova posestva. Ako pa ima Nemčija razlog, da smatra kneza izključno za svojega državljana, avstrijska republika zopet za svojega, ima tudi naša država dovolj podlage za trditev, da ima knez dvojno državljanstvo. Na podlagi tega bi bil obtoženi Lukinič kot minister pravde moral odločiti, katero državljanstvo je smatrati za predominantno: ako pa je smatral tako rešitev za neugodno, je mogel pustiti sklep likvidacijske komisije neizvršen in čakati prilike, ko bi se pred pristojnim forumom rešilo enkrat za vselej pravo naše države do likvidacije imovine, pravic in interesov nemških državljanov, ki se nahajajo v krajih, odcepljenih od bivše Avstro-ogrške monarhije.

Preiskovalni odbor tudi ni mogel priti do prepričanja, da se je obtoženi minister pravde v momentu inkriminiranega odloka nahajal pod težino kakršnihkoli upravičenih razlogov zunanje ali notranje politike. Preiskovalni odbor je torej mnenja, da je obtoženi dr. Edo Lukinič s svojim inkriminiranim odlokom kršil svojo dolžnost kot minister pravde in kot čuvár zakonitih interesov nacije ter nas izpostavil eventualni gmotni škodi, ter poslabšal in omajal naš položaj v sporih, ki še niso definitivno rešeni, da pa vendar le ni kršil nobenega ustavnega ali zakonskega predpisa, ker njegov odlok ne nasprotuje nobenemu predpisu materialnih in formalnih zakonov.

Izrečni službeni trditvi vlade nemško-avstrijske republike, da je knez Thurn-Taxis njen državljan, obtoženi ni mogel odreči verodostojnosti. To je konkretno dejstvo, ki nekoliko olajšuje položaj obtoženega Lukiniča. Vseled tega preiskovalni odbor ne more najti v njegovem inkriminiranem odloku vseh elementov, potrebnih za kvalifikacijo specialnega kaznivega dejanja (jasne in določne kršitve ustavnih in zakonskih predpisov), pač pa vidi preiskovalni odbor v cellem ravnanju obtoženega nezadostno profesionalno sposobnost kot ministra v obrambi državnih interesov. V dejanju obtoženega preiskovalni odbor v smislu čl. 13. in 14. zak. o ministrijski odgovornosti ne vidi dejanskega stanja v smislu čl. 1. istega zakona in predlaga vsled tega skupščini, da se dr. Lukinič ne obtoži pred državnim sodiščem.

Nato se je prečital predlog dr. Sveti-

slava Popovića, da se obtoženi dr. Lukinič proglasi za nekrivega. Končno je bil prečitan predlog dr. Hodžara (radič.), Dragotina Pečića (dem.), dr. Šumenkovića (dem.) in dr. Šibenika (radič.), glasom katerega je preiskava podala dovolj dokazov, da je bivši minister pravde dr. Edo Lukinič z ukinjenjem sekvestra nad imovino Thurn-Taxisa in z izročitvijo iste v fizično posest akcionarskemu društvu za eksploatacijo šum kršil ustavo in zakon kakor je navedeno v obtožbi in da je oškodoval državo; vsled tega je treba predlagati skupščini, da sklene, da li se dr. Lukinič izroči sodišču. Podrobne razloge bodo obrazložili na seji narodne skupščine.

Nato se je v smislu čl. 16. zak. o ministrijski odgovornosti glasovalo tajno, kdaj se bo poročilo dalo na dnevni red. Glasovalo je 187 poslancev, od teh 147 za to, da se da poročilo na dnevni red dne 14. t. m., a 40 poslancev za to, da se da na dnevni red dne 15. t. m. V poslednjem smislu so glasovali demokrati, ker se smatra, da bo 14. t. m. še trajal kongres njih stranke. Razprava o poročilu preiskovalnega odbora je torej določena za ponedeljek 14. t. m. ob 10. uri dopoldne.

Nato je bila seja narodne skupščine zaključena in odredjena za danes ob 10. uri dopoldne z dnevnim redom: 1. poročilo odbora za ratifikacijo svetovnih pošt-nih intervencij, 2. poročilo odbora za izpremembo zakona o poštni hranilnici.

RADIKALI IN LUKINIČEVA AFERA.

Beograd, 11. dec. Včeraj se je v radikalnem klubu razpravljalo o stališču, ki ga naj klub zavzame v vprašanju dr. Lukiniča. Mnenja so deljena. Izgleda, da se bo dovolilo članom glasovati po svobodnem prepričanju, da ne bi prišlo do spora v klubu.

SKUPČINA GRE NA POČITNICE 16. T. M.

Beograd, 11. dec. Narodna skupščina odide na odmor dne 16. t. m. do konca januarja. Parlamentarni odbori pa bodo delovali dalje, in sicer v prvi vrsti finančni odbor, ki bo po izjavi predsednika Radonića proučeval proračun do 21. decembra in nadaljeval svoje delo takoj po pravoslavnem božiču, da bo proračun gotov v določenem roku.

BODRERO PRI RADIČU.

Beograd, 11. dec. Italijanski poslanik Bodrero je obiskal ministra prosvete v njegovem kabinetu in ostal pri njem dve uri. Odšel je v zelo dobrem razpoloženju. Baje se je na tem sestanku govorilo o vprašanju naših sonarodnjakov v Italiji in o italijanskih manjšinah v naši državi.

PRELUKNJAN NOVEC NEVELJAVEN.

Beograd, 11. dec. Finančni minister je sklenil, da izgubi vsak novc, ki je preluknjan, lastnost novca. Državne in samoupravne blagajne, katerim bo tak novc predložen, ga bodo uničile s presekem in ga vrnille lastniku.

KRVAV POBOJ MED ITALIJANI IN GRKI.

Atene, 11. dec. Na otoku Kakphatos je prišlo do krvavih spopadov med Italijani in Grki. Na obeh straneh je nekaj ranjenih. Grško prebivalstvo je vložilo protest pri Zvezi narodov.

PRORAČUN MESTA ZAGREBA.

Zagreb, 11. dec. Na včerajšnji seji odbora zagrebske mestne občine se je razpravljalo o novem proračunu za l. 1926. Izdatki znašajo 85 milijonov dinarjev, ki so pokriti z 60 milijoni rednih mestnih dohodkov, ostanek pa bo krit z izrednimi dohodki.

Rojaki, pamet!

Tako vzklika v »Slovenca« gospod Franjo Šuklje, ki se je po lastnih besedah »zatelebal« v Musilovo proggo. Vzklik pa se je porodil g. Šukljeju zaradi tega, ker se je novomeški občinski zastop izjavil proti Musilovi in za Klodičev proggo. S tem je po mnenju g. Šukljeja zagrešil seveda novomeški občinski zastop, velikansko napako, ker da je brezdomno, da se Musilova progga takoj lahko prične graditi, kakor hitro bo tu gradbeni glavni. Z drugimi besedami se pravi, če ne bo dež. Zakaj stara resnica je, da se lahko vsaka progga prične takoj zidati, samo če je denar tu. Kako pa je v tem oziru z Musilovo proggo, pove najlepše to dejstvo, da še danes ni moglo plačati niti stroške za načrte proge. V tem dejstvu je sploh zajec pokopan in samo zato so nekateri tudi tako vneti za Musilovo proggo, pa čeprav sicer niso pri njej prav nič zainteresirani. Kar se pa tiče »najznamenitejšega« člana sekcije srbskih inženirjev ali gradbenega oddelka iz ministrstva (g. Šuklje se namreč tu zelo nejasno izražajo), pa je treba pripomniti, da naj g. Šuklje tega »najznamenitejšega« člana kar imenuje! Zakaj skrivati najznamenitejšega imena? Sicer pa se kar tako ne da dekretirati, za koliko se je ta ali drugi projektant »prevario«. Treba je tudi nekaj argumentov navesti.

Nad vse zabaven je konec Šukljevega vzklika rojakom, da bodo pametni. Gospod Šuklje namreč pravi: »Obracam se do svojih rojakov s prošnjo in s pozivom, naj rajše verujejo besedam resnega moža, ki nikoli ni varal svojega naroda, nego iluzijam v zgrešeni svoj operat zaljubljenega projektanta. Je silno lepo, če je kdo samozavesten in radi priznamo, da je g. Šuklje v svojem življenju tudi mnogo dosegel. Ker pa že hoče biti g. Šuklje »zvor resnega moža«, ga vprašamo, če se še spominja na krasno parodijo pesmi »Kdo je mar«, ki je izšla na naslov bivšega deželnega glavarja Kranjske. In zelo bi bilo tudi zanimivo pogledati v nekdanjo »Osco«, kjer je posebno vlogo igrala živalica kamelion. — Ali bi mogel postaviti g. Šuklje slično vprašanje inž. Klodiču?

Kako silno zavčen je vzklik g. Šukljeja, pa zlasti jasno dokazuje naslednji članek, ki ga je priobčila zadnja »Samouprava« in ki se glasi:

Zveza Slovenije z morjem.

Poleg izenačenja davkov je zveza z morjem najnujnejši gospodarski problem Slovenije. Z rapalsko pogodbo je odrezana Slovenija od svojega naravnega izhoda do morja. Ker je s to pogodbo ravno neposredno najbolj prizadet slovenski del našega naroda, je dolžnost države, da se ta zveza vzpostavi na našem teritoriju. Prevdarili bomo na kratko sedanje projekte v tem smislu.

Ze leta 1919, ko je bila usoda Reke še negotova, se je sestavil odbor Belokranjcev, ki se je zavzel za proggo Črnomelj—Vinica—Ta projekt se imenuje po inženirju, ki ga je izdelal, Kavčičev projekt. Koncem leta 1920 se je sestavil drug odbor, ki se je zavzel za zvezo Kočevje — preko Broda na Kupi in Broda Moravice na proggi Zagreb — Sušak. Ta odbor je predvsem stremel za eksploatacijo gozdov kneza Auersperga in

Thurn-Taxisa. Ta projekt se imenuje po svojem inženirju Musilov projekt. Končno je bil leta 1921 sestavljen tretji odbor, ki je imel pred očmi interese vse Slovenije in deloma enega dela Hrvatske, ki je zato predlagal zvezo Črnomelj—Vinica—Lukovdol in progga na Vrbovsko-Severin na proggi Zagreb—Kočevje—Stari trg—Lukovdol, od koder bi šla Sušak. Pozneje se je temu predlogu pridružil belokranjski odbor. Če upoštevamo še projektirano, zelo kratko proggo, St. Janž—Sevnica, nas prepriča pogled na karto, da bi bil s tem projektom v resnici rešen interes vse Slovenije. Radi tega nastane vprašanje glede Musilovega projekta in projekta Klodič—Hrvat—Kavčič, kot se imenuje zadnji predlog.

Važnost te proge je jasna. Vprašanje je samo, kateri projekt pride v poštev. V zadnjem času se je bavil ljubljanski »Narodni Dnevnik« zelo mnogo s tem vprašanjem. V istem listu je objavil g. ing. Klodič celo vrsto zelo dobrih strokovnih člankov, v katerih je branil svoj projekt. G. Klodič je resumiral svoja razmotrivanja sledeče: 1. Musilov predlog je po izjavi g. Musila samega in strokovnjaka v geologiji zelo težkega terena. 2. Ta progga bi imela mnogo več predorov, mostov itd. od Klodičeve proge. 3. Sam g. Musil je izjavil, da služi njegov projekt le interesom Broda na Kupi in okolice. 4. Musilova progga je za 62 km daljša in za 330 milijonov dinarjev dražja od Klodičeve. Ti argumenti so tako jasni, da je vsako komentiranje odveč.

Začetkom novembra se je mudila v Beogradu delegacija, ki se je izrazila za Musilov projekt. Za to delegacijo se je zelo zanimal klerikalni poslanec g. Škulj, ki je osebno zainteresiran za ta projekt, ker bi Musilova progga šla čez njegovo dolino. Kot smo obveščeni, je doživela ta deputacija neuspeh, kar je tudi prav. Končno je ta druga progga tudi iz strateških razlogov nemogoča, ker gre preblizu državne meje. Proti gradnji Musilove proge se je izrazilo 45 občin v okraju Kočevje, Črnomelj in Novo mesto. Najvažnejše od teh občin so poslale okrognemu odboru radikalne stranke in Ljubljani protestne resolucije proti Musilovemu projektu in izrazile željo za gradnjo projekta in v uzakonjene proge iz Črnomlja in Kočevja na sušsko proggo. O tem je bil obveščen tudi naš glavni odbor. Z ozirom na to smatra tudi narod Klodičev projekt za boljšega.

Merodajnim krogom priporočamo veliko paznjo na to zelo važno vprašanje, ki je za Slovenijo življenjskega interesa. Ako se ne bo pomagati osebnim interesom g. Škulja in kmečkih knezov, ampak utemeljenim zahtevam vse Slovenije, tedaj pride lahko v poštev le projekt Klodič—Hrvat—Kavčič.

Hrvatska seljačka stranka se je že izrekla za Klodičev proggo, sedaj se izreka za njo z vso odločnostjo še glavno glasilo radikalne stranke. Gospod Šuklje pa še vedno trdi, da ima šanse samo Musilova progga, proti kateri sta obe vladni stranki. Res ne moremo zaključiti svojega članka drugače, ko z besedami g. dvornega svetnika:

»Rojaki, pamet!« — Ne z glavo skozi zid!

pitev svojega zračnega brodogoja. Prohibicijski zakon se mora izvajati z vso strogostjo. Nato razpravlja predsednik Coolidge o zunanje-političnih problemih in pravi, da je Locarnski sporazum opravičil politiko Združenih držav, ki se niso vmešavale v evropske zadeve. Razorožitveno vprašanje je specifično evropsko vprašanje, vendar pa bodo Združene države pozdravile vsako akcijo za izvedbo razorožitve. Udeležbo na kaki razorožitveni konferenci pa smatra Coolidge za nepotrebno. Končno omenja Coolidge še vprašanje zavezniških medvojnih dolgov ter pravi, da je Amerika pri rešitvi tega vprašanja postopala liberalno.

— Razorožitveno vprašanje je posebno težko rešljivo, ker nazirajo na to vprašanje Angleži drugače ko Francozi. Dočim je za Angleže važna samo obramba vsake dežele, polagajo Francozi vso važnost na to, kako bi se napadeni deželi čim hitreje in najbolj izdatno pomagalo. Francozi hočejo z razorožitvijo zagotoviti sebi pred nemškim napadom, dočim Angleži te skrbi nimajo. Angleški razorožitveni načrt se zato tudi bistveno razlikuje od francoskega. Dokler ne bosta oba načrta spravljeni v sklad, tako dolgo tudi ni upati, da bi prišli do rešitve razorožitvenega problema.

— Glavna ovira za izvedbo razorožitve je po mnenju angleških listov nerešeno vprašanje odnosov do Rusije. Zato je nujno potrebno, da se dopolnijo Locarnski dogovori s sporazumom s sovjetsko Rusijo. Da pa se to zgodi, pa je predpogoj, da se uredi odnosaji med Rusijo in Veliko Britanijo. Samo eno uro mirnega razgovora med Chamberlainom in Čičerinom, pa se bo to doseglo, vzklika »Observer«.

— Nemška vladna kriza je ostala še nerešena. Centrum in demokrati so se zjedili, da zavzamejo svoje stališče šele potem, ko bo že znano stališče ljudske stranke in socialnih demokratov. Ljudska stranka ni več tako zelo nasprotna vstopu v veliko koalicio, dočim socialni demokrati še niso pristali na veliko koalicio, ker se boje, da bi v vladi izgubili preveč glasov. O vstopu socialnih demokratov v vlado pa ne bo odločil poslanski klub, temveč vodstvo stranke.

— Rikov proti Zvezi narodov in anglosaski premoci. Na konferenci komunistične stranke je govoril Rikov, predsednik SSSR. o gospodarskem stanju Evrope. Vedno bolj postaja gospodar situacije Amerika in Evropa je danes od nje tako odvisna, kakor je bila nekoč odvisna Turčija od Evrope. Po konferenci v Locarnu sta samo še dve državi, ki moreta voditi lastno politiko: Velika Britanija in Rusija. Vse drugo je odvisno od anglo-ameriškega bloka. Rikov je nato izjavil, da sovjetska Rusija na noben način ne bo vstopila v Zvezo narodov, ker je to samo sredstvo za tlačenje manjših narodov. Če bi Rusija vstopila v Zvezo narodov, potem bi morala sovjetska Rusija v gospodarskih vprašanjih kapitulirati. Tega pa Moskva ne bo storila. Z Locarnskim sporazumom da je bila Nemčija samo izigrana in da bo morala proti Rusiji naperjene sklepe Zveze narodov izvršiti. Rusija je miroljubna in takoj pripravljena izvesti popolno razorožitve ter uničiti vso vojno industrijo, če so pripravljene ostale države, da izvrše isto.

— Bolgarski konzul v Atenah je posetil zunanjega ministra Rufeasa in imenu svoje vlade protestiral zaradi izгона bolgarskih družin iz Florine. Bolgarski konzul je opozoril grško vlado, da so izgnanci izključno bolgarski državljani. Iznanci so bili obdolženi, da so v eni največjih florinskih kavarn pripravljali nek atentat, ali dokaza za to ni bilo nobenega.

— Turčija ne sprejme sklepa Sveta Zveze narodov. Po vestih iz Angore je Kemal paša sklical ministrski svet, ki je razpravljal o sklepu Sveta Zveze narodov glede Mosula. Ministrski svet je sklenil, da se ta sklep ne sprejme.

— Za odpravo potniškega vizuma. Švicarska vlada je predlagala Italiji, Avstriji in Nemčiji, da se vzajemno izvede ukinitve vizumov na potnih listih, s čimer bi se izdatno olajšal osebni promet.

Somišljeniki! Radikali!

Za nedeljo 13. t. m. ob 6. uri zvečer v Narodnem domu (na desno, pritličje) sklicujemo sestanek somišljenikov Narodne radikalne stranke. Na sestanku govori g. dr. Dušan Peleš, minister na r. Sestanka se lahko udeleže tudi pristaši NRS izven Ljubljane.

Ivan Hribar. Dr. Vladimir Ravnhar.

Prosveta.

OB OTVORITVI LETOŠNJE SEZONE SLOV. MARIJONETNEGA GLEDALIŠČA ATENA.

V nedeljo 13. t. m. se spet odpre letošnja sezona lutkovih iger. Po vsej neizvestnosti in negotovosti, ki jo je usoda dodala našemu Gašperčku in njegovi pisani družbi, je vendarle točno ob uri, ko se mu je zahotelo, da je prav, potkal ta večni burkež na naš mali hram, ki se je zdaj preselil v malo dvorano Narodnega doma.

Sezono bo otvorila enodejanka »Ravnatelj senč. ki jo je spisal Miran Jarc. Temu uvodu sledi Pocijeva trodejanka: »Začarani prince«, ki je bila na monokovskem mariojetnem gledališču stalno na repertoarju in je zelo značilna, kakor za Pocija, tako tudi sploh za pristne lutkovne igrice, v kateri je prikazan Gašperček na prav svojevrsten način.

Za letošnjo sezono je vodstvo oskrbelo pester spored. Stare, že pozabljene igre bodo nanovo prirejene spet prišle na oder. V naslednjih tednih bodo vprijeti sledeče stvari: Skrivnostno zrcalo, Gozdni kralj Lavrin, Trojki iz Damaska, Mrtev v rdečem plašču itd., vrhu tega pa pridejo na vrsto novosti kot Pocijeve: »Sovji grad«, »Gašper obogotit«, »Gašper in čarovnica«, poleg nekaterih izvirnih slovenskih enodejank in daljših iger.

Koliko se pa je Gašperček že pri nas udomačil, bo najjasneje pokazalo občinstvo samo s svojimi obiski in tako pripomoglo do njegovega pravega razmaha in popolnega »poslovanja«.

Predstave se bodo vršile vsako nedeljo in praznik ob pol 3. uri popoldne in ob 6. uri zvečer v Mali dvorani Narodnega doma.

Slavnostni koncert. V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. prireditelja uprava narodnega gledališča v Ljubljani in pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani v petek, dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela Union slavnosten koncert, na katerem se bo izvajalo prvokrat v naši državi veliko in krasno delo češkega skladatelja Viteslava Novaka »Vihare«. Delo nosi naslov simfonične pesnitve ter je napisano za moški, ženski in mešani zbor, za soli in za veliki orkester. Pod vodstvom dirigenta Štritofa bodo izvajali to delo solisti naše opere ga Lovšetova ter gg. Banovec in Betetto, dalje celotni zbor Glasbene Matice in muzike dravske divizijske oblasti. Vsega skupaj bo sodelovalo nad 160 oseb. Delo je izredno impozantno ter se prišteva k največjim in najznamenitejšim delom češke glasbene literature. Vstopnice za ta koncert bodo od ponedeljka dalje v predprodaji v Matični knjigarni na Kongresnem trgu. Občinstvo opozarjamo, da izide tiskano besedilo zbora in solistov kakor tudi kratek uvod k delu.

Pri vpriizoritvi Verdijeve opere »Rigoletto« dne 12. t. m. gostuje kot Gilda ga Olga Olgina, ki je pela to vlogo na vseh večjih poljskih odrih z največjim uspehom. Gospa, ki živi sedaj kot soproga poljskega konzula v Zagrebu, je gostovala kot Gilda tudi v zagrebški operi ter dosegla velik uspeh. Pri sobotni vpriizoritvi Rigoletta v Ljubljani bo nedvomno občinstvo izredno zanimal tudi nastop našega prvovrstnega in priljubljenega baritonista g. Pavla Holodkova, ki poje vlogo Gildinega očeta Rigoletta. Znano je, da je Rigoletto tako v pevskem, kakor tudi v igralskem oziru ena najboljših partij tega odličnega pevca. Pri vpriizoritvi bodo sodelovali nadalje ga Thierry-Kavčič, g. Betetto, g. Banovec in drugi. Predstava bo izven abonmaja.

Umetniški užitek prvega reda bo imela ljubljanska publika brez dvoma na komornem koncertu, ki se vrši v ponedeljek, dne 14. t. m. ob 20. zvečer v Filharmonični dvorani. Na tem koncertu nastopita brata Richard in Ladislav Zika v zvezi s konservatorijskim profesorjem Jankom Ravnikom. Izvajajo tri komorna dela, ki jih dosedaj še nismo čuli v Ljubljani, in sicer Vit. Novaka Trio quasi una Ballata, dalje Rih. Straussovo Sonato v es-duru za gosli in klavir, Lot. sklepno točko pa Smetanov trio za gosli, čelo in klavir. Spored je skrbno sestavljen, dela pa, čeprav nekatera popolnoma moderna, vendar tako krasna po svojem slogu in melodiji, da morajo osvojiti srca poslušalcev, ne glede na to, da jih bodo vsi trije umetniki tudi v resnici umetniško podali. Koncert priredi naša Filharmonična družba, ki si je v letošnji koncertni sezoni nadela mesto abonma koncertov to nalogo, da omogoči nekatere koncerte, ki bi jih sicer ne čuli v Ljubljani. Opozarjamo tudi, da so cene za ta koncert Zikovave, ki se vrši v Filharmonični dvorani v ponedeljek, dne 14. t. m., znižane. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Ljubljanski Zvon. V liriki naših mladih so zastopani Srečko Kosovel, Ivo Grahor, Vinko Košak in France Vodnik, o katerih smo že spregovorili o priliki »Recitacijskih večerov«. Juš Kozak nadaljuje Sentpetra, ki bo zaključen v prihodnjem letniku. V oddelku »Nova Rusija« prinaša Preobraženski življenjepis Ehrenburga in prevod njegove povesti »Mercure de Russie, d. d. c. ki je vzorec nove pisateljske etike, poštene in neusmiljeno ostre. Jernej galeb zaključuje »Suženjen demon«, v katerem rešuje problem seksualnih zablod mladega človeka. Kocijančič prinaša konec Papinijeve razprave o »Walt Whitmanu«, Striša prinaša pesmi »V soncu« in »Impresija« pod skupnim naslovom »Poletno razpoloženje«. V književnih poročilih poročata o slovenskem biografskem leksikonu A. Budal in Fran Albrecht, Fr. Zwitter ocenjuje Godinov »Idealizem«, Debeljak Aboutovega »Kralja gorac« in I. Sega Dukičeve zapiske »Iz dnevnika jednega magaraca«. V kroniki poroča Fran Albrecht o Wollmanovi kritiki dramatika Ivana Cankarja, Debeljak pa o Jacques Rivière-u. V sodobni kritiki pa odgovarja Fran Albrecht kot urednik Ljubljanskega Zvona kritiku J. Vidmarju in ga opozarja na njegovo »posebnost, ki ne morejo izvirati iz stvarnega, idejnega nasprotstva, temveč morajo biti plod osebne mrznje«. — Tako misli Albrecht — in najbrže nihče drugi!

ELITNI KINO MATICA

Samo še 2 dni

se predvaja film, o katerem piše in govori ves kulturni svet!

Najlepše in najbolje pesnike ter najboljši športaji sveta sodelujejo v najlepšem filmu te seziže!

Velefilm »Moč in lepota« je izdelan pod protektoratom najvišjih oblasti ter s sodelovanjem znanih državnikov Norveške, Angleške in Francije. — Preskrbite si pravočasno vstopnico, ker povpraševanje je že vsajno ogromno. — NE POZABITE, da je najlepši film seziže 1925/26 ravno

Moč in lepota

Politične vesti.

— »Političen položaj je neizpremenjen« Tako se glase stereotipna poročila, ki prihajajo iz Beograda in več ko gotovo je, da bo tako ostalo še dolgo časa. Ker vse kombinacije, ki so se v zadnjem času širile, niso bile drugo, ko iznajdbe časopisov, da ne bodo poročila predolgočasna. To je tudi prebranje najmerodajnejših članov vlade in na zagrebškem zboru radikalne stranke sta to Ljuba Jovanović in Laza Marković jasno potrdila. Še bolj jasno pa so to potrdili samostojni demokrati na svojem kongresu v Beogradu. Z velikansko vnoemo se pripravljajo za borbo v opoziciji in to v trajni opoziciji, priznavajoči s tem, da so vse njih nade na vstop v vlado propadle. Zato so začeli izdelovati svoje opozicijske pozicije in sicer tako temeljito, da so se pričeli odrekati svojih glavnih načel. Najbolj klasičen je v tem oziru njih izrek, da »unitarizem ni potrebna centralistična ureditev države«. Kakor vidimo, je politična doba, odkar so samostojni demokrati v opoziciji, zelo temeljito učinkovala na samostojne demokrate,

da se najdejo na isti liniji s Hrvatsko Zanačeta. Če bodo še dolgo v opoziciji, potem ni izključeno, da postanejo še federalisti in da se najdejo na isti liniji s Hrvatsko zajednico. — Tako piše »Obzor« in potrjuje naša izvajanja, kako je včasih opozicija za kako stranko dobra. Za samostojne demokrate pride nauk opozicije žal prekasno.

— Pribeževci pozvani na dvoboj. Ker je Pribeževci v svojem govoru napadel dr. Leontića, čes da je žel kot šef neke jugoslovenske organizacije (Orjune) k protektorju Srnaovcev (Pašiću), je poslal dr. Leontić svoja zastopnika k Pribeževci, da ga pozoveta na dvoboj. Pribeževci se pozivu ni odzval, ker ima kot politik pravico, da kritizira postopanje drugih političnih oseb, dvoboj pa je danes anahronizem.

— Poslanca Coolidge-a. V svoji zadnji poslanici navaja predsednik Coolidge celo vrsto zakonov, ki se imajo v prihodnjem letu izvesti. Predvsem treba znižati davke, Amerika mora dalje pristopiti k svetovnemu razodišču, pri tem pa ne pozabiti na okre-

Dnevne vesti.

PRAVO USMILJENJE.

Vselej, kadar se prične zima, se čita po časopisih oklice, da se dobri ljudje spomnijo ubogih ptic.

Prav in lepo je to in vso pohvalo zasluži oni, ki se spomnijo v zimi ubogih ptic. Toda veliko lepše bi bilo, če bi enkrat čitali tudi oklice, da se dobri ljudje spomnijo onih ljudi, ki so brez toplega stanovanja, brez tople besede in brez zadostne hrane. Ker še neprimerno bolj ko ptice so potrebni ti ljudje podpore.

Zlasti pa njih deca, ki v zimi in revščini propada telesno in duševno.

Vsaj ob božiču se naj spomni teh najbolj bednih javnost in vsaj en lep zimski večer naj jim da prava ljubezen do sočloveka!

— Kralj za splitskega sokola. Kralj Aleksander je naklonil splitski sokolski župi novo zastavo, ki so jo prinesli posebni odposlanci v Split in ki je bila v navzočnosti teh odposlancev slovesno blagoslovljena.

— Zakon o univerzah. Prosvetno ministrstvo je pozvalo vse fakultete, da določijo po enega delegata za konferenco, ki bo redigirala novi zakonski načrt o univerzah. Prosvetni minister Radić namerava, kot smo že poročali, predložiti zakonski načrt začetkom meseca januarja narodni skupščini.

— Znižanje tarifov na ozkotirnih železnih. Te dni bo predložil prometni minister ministrskemu svetu predlog glede znižanja tarifov na vseh ozkotirnih železnikih v državi. Vseled visokih tarifov se je promet na ozkotirnih železnikih precej zmanjšal.

— Ribolov na Jadranu. Dne 16. t. m. se sešane v Opatiji mešana jugoslovenska italijanska komisija, ki naj definitivno uredi ribolov na Jadranu. Doslej je bila tozadevna merodajna brionska pogodba. Vzpostavljena bo posebna mešana komisija, ki bo reševala vse spore, nanašajoče se na ribolov. Jugoslavijo zastopa v komisiji načelnik v prometnem ministrstvu Verona. Ob strani mu bo stalo tudi več naših strokovnjakov.

— Ustavljen promet na Donavi. Ker je Donava preveč zamrznjena, je ustavljen na progi Beograd—Radujevac ter na progi Beograd—Dubravica—V. Gradište vsak promet.

— Mornarski častniki. Te dni so se vršili v pomorski akademiji v Kotoru izpiti za pomorske podporučnike in kapetane. Uspehi so bili nad vse pričakovane dobri. Novi oficirji so bili razporejeni po fregatah.

— Bagri na razum reparacij. Generalna direktorija voda je naročila v Nemčiji na račun reparacij še tri velike bagre, s katerimi pričajo poletni poglabljati reke.

— Zračni promet med Prago in Zagrebom. Polkovnik Steed bo predlagal češkoslovaški vladi, da se uvede zračni promet med Prago in Zagrebom pri Tistom. Vlada je sklenila ta načrt sprejeti, ker je najcenejši.

— Po vojnih dogodkih oškodovani Primorci se sestanejo v nedeljo dne 13. t. m. točno ob 9. uri zjutraj v dvorani »Pri Levu« na Gornjospovski cesti. Vprašanje vojne odškodnine stopa v odločilen štadij. Treba je, da nastopimo enotno in da bo vsak posamezen ranjenik podoben, kaj mu je ukreniti, da pride do svojih pravic. Sestanka se udeležijo tudi odposlanci iz Maribora, ki bo poročal o koračih, ki so jih dosedaj podvzeli po vojni oškodovani Primorci živeti v mariborski oblasti. Kdor reflektira na vojno odškodnino, naj se sestanka udeleži. — Društvo »Sočar«.

— Odredbe za javno varnost v južni Srbiji. Vprašanje javne varnosti v južni Srbiji postaja po zadnjih dogodljajih, posebno, odkar je bil odveden srečni poglavar Blažič, vedno bolj pereče. Te dni se je vršila v Skoplju konferenca orožniških oficirjev južne Srbije, ki je obravnavala o merah, ki so potrebne zato, da se očisti naše ozemlje tekom letošnje zime od zadnjih kačaskih gnezdi. Na konferenci je bilo ugotovljeno, da so se varnostne razmere v južni Srbiji tekom letošnjega leta zelo izboljšale. Sprito mrzle zime, ki sili roparske tolpe, da zapuščajo svoja skrivališča v gorovju, je upati, da bodo aretovane tekom letošnje zime vse preostale tolpe kačakov.

— Sovjetska vlada zoper spekulante. Kakor poročajo iz Rige, so izdale sovjetske oblasti izredno ostre odredbe zoper spekulativstvo. Vseled tega je bilo nedavno aretiranih okrog 6000 spekulativov, ki se bodo morali zagovarjati radi navijanja cen pred sodiščem.

— Nov kovan denar v Rusiji. Iz Moskve poročajo: Centralni izvršni odbor S. S. S. R. je naročil ljudskemu komisarijatu za finance, da izda državen kovan drobiž po eno, tri in pet kopejk. Denar bo kovan iz zmesi bakra in aluminija.

— Sovjetska misel med ameriški Zamorci. Prejšnji teden je bil zaključen v Chicagu delavski kongres Črnece. Kongresa se je udeležilo okrog 40 zastopnikov belega plemena, med katerimi se je nahajalo nekaj komunistov, pa tudi nekaj detektivov, kajti pred kongresom so se razširile govorice, da gre za komunistično podvzetje; zato sta se zanimali za kongres, tako stranka kot oblast. Kongresu je predsedoval Zamorec Ford Whiteman, ki se je mudil pred letom dni v Rusiji. Zamorec je baje zelo izobražen, govori več jezikov, ima velik govorniški dar ter je silno navdušen pristnik sovjetske misli. Po njegovem naziranju nimajo zamorci kot rasa nobenega posebnega pomena, pač pa so za svetovno industrijo velikanskega pomena. Kongresu je bil organizacija boja zoper kapitalizem. Whiteman je med drugim spregovoril, da se izobražujejo tačas v Rusiji tri ameriške Zamorce in 7 mladih Zamorcev za diplomatsko službo.

— 50letnica prostozidarske lože v Beogradu je radi tehničnih težav preložena na drugo polovico tega meseca.

— Križ zopet vpeljan v italijanskih šolah. Po čl. 118. novega italijanskega šolskega zakona se uvede v vseh šolah zopet križ. Tem

povodom se je vršilo v Neaplju te dni posebno blagoslovljenje novih križev in svetih podob za šole.

— Za poostreitev prohibicije. Iz Washingtona poročajo: Združeni odbor za poostreitev prohibicije, v katerem so zastopane reformirane katoliške, in protestantske družbe, je naprosil papeža za njegovo moralno podporo glede poostreitev prohibicije v Zedinjenih državah.

— Letno poročilo o ameriški regularni armadi. »Times« poroča iz Washingtona: Vojni sekretar Davis pravi v svojem poročilu na predsednika Coolidge, da se nahaja regularna armada v skrajno kritičnem položaju. Njen stalež 125.000 mož nikakor ne zadostuje, da bi odgovarjal zahtevam nacionalne obrambe. 40.000 mož je še vedno nastanjenih v provizoričnih vojnih zgradbah. Morala je na jako nizki stopinji, število dezertacij obupno. Kar se tiče preskrbe z municijo, so se doslej uporabljale zaloge, ki so ostale iz 2. svetovne vojne. Toda te rezerve bodo kmalu izčrpane. V poročilu se ugotavlja, da je vprašanje zračnega prometa in preskrbe z municijo neodložljivo. Tudi izobrazba rezervnih oficirjev je nezadostna.

— Kapital v ameriških industrijah. Po nedavno izdani uradni statistiki je naloženega v Zedinjenih državah v jekleni in železni industriji 5500 milijonov dolarjev; v strojni industriji 5000 milijonov; v tekstilni pravitko 5000 milijonov; v kemični 3700 milijonov; v industriji klavne živine 3000 milijonov; v prometu in industriji 3000 milijonov; v lesni industriji 2500 milijonov; v filmski industriji 1500 milijonov dolarjev.

— Dr. Ninčić namestnik finančnega ministra. Dokler bo dr. Stojadinović, ki potuje zaradi ureditve naših dolgov v Ameriko, odsoten, ga bo nadomestoval dr. Ninčić ali pa Uzunović. Dr. Stojadinović je zaradi tega imel včeraj z dr. Ninčićem daljše posvetovalje, na katerem sta razpravljala o vseh vprašanjih, ki so v zvezi s predstojecim potovanjem.

ELITNI KINO MATICA

samo še 2 dni

Vam se nudi prilžnost, si ogledati najlepše filmsko delo sezije 1925/26.

— Dva velikanska požara. Iz Londona poročajo: V dokih v Hullu je izbruhnil velikanski požar. Parniki so se morali čim najhitreje rešiti. — Iz Roubaixa poročajo: V eni tukajšnjih predilnic bombaževine je izbruhnil požar, ki je povzročil milijonsko škodo.

— Strašna prometna katastrofa v Angliji. Pri Fenny—Stratfordu se je pripetila te dni strašna nesreča. Eden od izletniških avtomobilov, ki vozijo od Fenny—Stratforda v Woburn—Sands, se je zaletel v zaprte zatvorice, jih prebil ter hotel v naglici pasirati tračnice. V tem trenutku je prihrumel vlak in prišlo je do karambolaže. Sedem oseb je bilo ubitih, devet pa težko poškodovanih.

— Historičen grad na Francoskem pogorel. Iz Grenobla poročajo: Grad v Prunière-u, historičen spomenik iz 13. stoletja, je uničil te dni požar, ki je povzročil na opravi nad 1 milijon frankov škode.

— Strašna smrt. Vdova Borivoja Raškovića, igralca zagrebškega narodnega gledališča, Hermina Rašković, je umrla predvečernim na doslej še ne popolnoma pojasnjen način grozne smrti. Po eni verziji je sedela opoldne pri mizi ter pisala, s hrbitom obrnjena proti peči pisma. Nenadoma so se odprla vrata peči in njena obleka je bila v hpu v plamenih. Hotela je klicati na pomoč, toda živi baklji je zmanjkalo moči. Zgrudila se je na tla ter se onesvestila. Kmalu nato je v bolnici strašnim bolečinam podlegla. Po drugi verziji se je polila v samomorilnem namenu s petrolejem in zažgala. Samomor je izvršila vsled tuge radi smrti svojega soproga, s katerim je živela v izredno srečnem zakonu.

— Tragičen konec ženitovanjskega potovanja. Na državni cesti Bruck ob Muri—Leoben se je zaletel te dni osebni avtomobil v tovornega. Šofer osebnega avtomobila in potnika, zakonska dvojica Emanuel in Marija Kopfensteiner sta bila pri karambolaži težko poškodovana. Tovorni avtomobil se je vrnil, njegov šofer je ostal nepoškodovan, dočim je odnesel na avtomobilu se nahajajoči delavec Anton Doppler par lahkih poškodb. Zakonska dvojica Kopfensteiner, ki se je nahajala na ženitovanjskem potovanju, je kupila avtomobil na svojem povratku iz Italije v Milanu. Ponesrečence so prepeljali v bolnišnico. Šofer osebnega avtomobila in 17letna gospa Kopfensteiner utegneta poškodbam podležti.

— Nesreča na cestni železnici. V Berlinu je prišlo te dni na vogalu Koenigstrasse, ker je odpovedala kretnica, do karambolaže med dvema tramvajskima vozovoma. Z enega voza je bila odtrgana streha ter razbite na njem vse šipe. Sedem oseb je bilo težje ali lažje poškodovanih. Kretnica je odpovedala vsled tega, ker je bil tir premalo očiščen.

— Proces zoper Orjunaše v Petrinji. V sredo dopoldne se je pričel pred sodnim dvorom v Petrinji proces zoper 12 Orjunašev, ki so obtoženi, da so dne 25. julija t. l. v Capragu po dogovoru streljali v ljudsko množico, pri čemur je bil 14letni deček Gjuro Skorup ubit, Anton Jelenić pa v nogo ustrelen. Obtožnica pripoveduje, da je prišlo po sporazumu med pristajali sporazuma, radikali in radičevci ter nasprotniki sporazuma, ki so v prvi vrsti člani Orjuna, do manifestacij na ulici. Na nekem križišču cest je bila zbrana večja množica ljudi, ki se je zadržala popolnoma mirno. Manifestanti so začeli na

te ljudi metati kamenje in streljati iz revolverjev. Pri tej priliki je bil deček Gjuro Skorup ustrelen, več ljudi pa ranjenih. K obravnavi je povabljenih nad 40 prič. Prebivalstvo zasleduje potek obravnave z velikim zanimanjem. Zagrebški in beograjski tisk je poslal k obravnavi svoje poročevalce. Obtoženci ta je ter trdijo, da so bili oni napadeni. Glede nekaterih je tudi faktično dokazano, da so bili ranjeni z noži itd. O izidu obravnave bomo poročali.

— Morilec žensk. Iz Berlina poročajo: Z bliskovito naglico se je razširila te dni v Gleiwitzu vest, da je bil izvršen v bližini aedroma umor. Kriminalna policija je našla v stanovanju pomožnega delavca Joscha neko žensko z razbito črepijo mrtvo. Preiskava je dognala, da jo je Josch v prepiru ubil. Preiskava pa je spravila na dan še vse druge stvari. Dognalo se je namreč, da je imel Josch od časa do časa v svojem stanovanju še več drugih žensk, ter da je več od teh žensk v zadnjem času v tem stanovanju po vrsti nenadoma umrlo. Več priči trdi, da je Josch vlijal ženskam, predno so izdihle, špirit v usta, da je fingiral na ta način kot vzrok smrti zastrupljenje z alkoholom. Josch je opetovano predkaznovan zločinec, ki ga je policija že dalje časa iskala. Že kakšne dve leti se je opažalo, da so obvevale v njegovi hiši izredno pogosto ženske, ki niso imele stanovanja in vlačuge. Skoro vsak dan je bil pijan. Denar so mu služile ženske z beračenjem. Kadar mu ta ali ona ni dosti prinesla, jo je nakleščil. Josch je star 50 let. Zenske pa, ki jih je pomoril, so bile stare od 45—48 let. Stanoval je daleč v predmestju v stari lopi, ki je služila preje kot hlev. Njegovo stanovanje obstoji iz ene same sobe ter je grozno zanemarjeno. Poda že skoro nobenega več ni. Josch je deske požgal. Okna so tako zamazana, da se od zunaj v stanovanje sploh ne vidi. Ker je imelo stanovanje poseben vhod, stanovalec Joschovega početja niso mogli natančno nadzorovati.

— Ženski vlomilci. Te dni je sedel v malem ameriškem mestecu Reuner, v bančni filijalki, ob 12 opoldne blaginji sam in zapuščen. Jel je pospravljati svoje papirje ter hotel oditi h kosilu, tedaj pa sta se pojavili v lokalu dve elegantni dami, ena približno 25, druga 35letna. Nenadoma je potegnila mlajša na njegovo grozo iz ročne torbice browning, ga pomolila blaginji pod nos ter izpregovorila z ljubeznivim glasom: »Ne gani se, ne morem videti krvi. Toda, če me prisiliš te tega, vam jo bom kljub temu puščala.« Med tem je pospravila starejša vso gotovino, kar jo je bilo v blaginji. Nato sta se razbojnice odstranili pravitko hitro, kot sta bili prišli.

— Milijonski defraudant. V Smederevu je bil obojen v torek šef finančne uprave v Velikem Orašju, Dragutin Naunović radi poverbe 948.828.26 dinarjev uradnega denarja na 20 let ječe. Obtoženec je poverjal denar že dolgi 2 leti. Med tem časom so ga organi glavne kontrole opetovano inšpicirali, ne da bi bili mogli najti pri njegovem poslovanju najmanjšo nepravilnost. Šele meseca avgusta t. l. so ga ujeli. Denar je deloma zapravil, deloma pa razdal svojim prijateljem in znancem. Naunović je dejanje v celem obsegu priznal. Njegov edini zagovor je bil: »Smatral sem za potrebno, da pomagam vsakomur. Vsakomur, kdorkoli je potreboval na moja vrata, sem dal. Nikdar nisem imel namena okoristiti samega sebe. Ravnal sem tako, kot šletni otrok.« V preiskovalnem zaporu je skušal simulirati blaznost, kar pa se mu je klaverno ponesrečilo.

— Senzacionalna špijonaža afera. Te dni je bil aretiran v Versaillesu mornariški častnik Wist. Mož se je gibal skoro izključno v vojaških krogih. Aretiran je bil radi tega, ker je osumljen, da ni upravičen za nošnje uniforme angleškega častnika ter številnih odklikovanj, ki so krasila njegove prsi. Aretacija je imela nepričakovane posledice. Na podlagi priznanja aretovanega in izpovedb neke njegove prijateljice je bila aretovana Marta Moreuil pod obdolžbo špijonaže. Aretovanka je, kot poročajo pariški listi, priznala, da je skušala dobiti v interesu peke tuje velesile informacije glede grobde aeroplanov v Franciji. Na podlagi njenih izpovedb so bili aretirani naslednji dan: Anglež Leather; bivši Poljak, sedaj naturaliziran Anglež Fisher ter Anglež Philipps. Leather je bil baje svoječasno poročnik, Philipps pa podčastnik angleške armade. Aretovanci sicer zatrjujejo, da niso ničesar zakrivali, pač pa priznavajo, da so v špijonažni službi. Domneva se, da te tri osebe niso operirale samo v prilog Anglije.

— Aretacija treh Vranglovev na Dunaju. Dunajska policija je aretirala te dni tri oficirje bivše Vranglove vojske in sicer enega podpolkovnika in dva poručnika. Aretovanci, ki so prišli iz Bolgarske, so osumljeni, da so nameravali atentat na dunajskega sovjetskega poslanika.

— 54 ur med kolesi simplon ekspresa. Te dni so izvele izmed koles simplon ekspresa na kolodvoru Smederevo—Palanka, 30 km od Beograda nekega oficirja bivše Vranglove armade, ki je hotel potovati brezplačno iz Pariza v Carigrad. V tej poziciji je prebil že 54 ur. Zato je umevno, da je bil vsled prestanega gladi in mraza napol mrtev. Izjavil je, da je hotel obiskati v Carigradu svoje stariše, s katerih pomočjo bi se bil vrnil v Rusijo.

— Svarilni vzgled. Amerikanci so našli novo sredstvo za zmanjšanje števila tožb na ločitev zakona: Svarilni vzgled filma! Kakor poroča »Evropapress«, je prišel neki sodnik v Oregonu na idejo, da je hotel okrog 50 žen, ki so hotele pri njem vložiti tožbo na ločitev zakona, posneti na film, ki je predstavljal mi-zerno zgodbo ločitve zakona. Uspeh: 40 tožitelj je umaknilo tožbo!

— Glas mrtveca. V cerkvi v Awenfortu v Indiji ob blagoslovilju trupla tamkaj umrlega državljana Charlesa Lana. Namadoma se je začel, na veliko grozo žalujočih, glas mrtveca, ki je začel zbranim predavati. Neposredno pred svojo smrtjo je namreč dal na

Za
vse vrste oblačil
do
Božiča
znižane cene
pri priznani
solidni trrdki
J. Maček
LJUBLJANA.

praviti dve fonografski plošči ter določil v testamentu, da se imajo njegove besede po končani žalni službi božji na ta način ponoviti. Govoril je o žalostnem stanju, v katerem se nahaja cerkev in o idealnejših razmerah, kakršne si je želel on.

— Izkaz prispevkov, zbranih in nakazanih Jugoslovenski Matici prilikom pete obletnice Koroškega plebiscita. Šola Novi kot 15 Din; Koroški dan v Dravogradu 640 Din; podružnica Jugoslovenske Matice v Ptuj 700 Din; podružnica Slovenjgradec 891.50 Din; Šola Poljčane 145 Din; zbirka v Št. Ilju 438.50 Din; »Orel« Toplice na Dolenjskem 90 Din; podružnica Brdo 157.50 Din; »Sokole« Laško 545 Din; Šola Zavodnje 116 Din; Šola Sv. Andraž v Slov. Goricah 35 Din; učiteljske šibenke 50 Din; Sv. Miklavž nad Laškim 20 Din; Šola Bukovica 16 Din; Šola Studenec-Ig 196 Din; prosvetna društva Rajhenburg-Se-novo 856 Din; Šola Poljsnik 68.50 Din; Šola Sv. Lovrenc na Dravskem polju 98 Din; zbirka v Apačah 50 Din; Šola Sv. Lovrenc 50 Din; »Sokole« Beltinci 160 Din; »Sokole« Pragersko 810 Din; Izobraževalno društvo Srom-lje 79.25 Din; Šola Vel. Podlog 40 Din; žup-ni urad Zdole 50 Din; podružnica Logatec 200 Din; Kolo Jugoslovenskih sester Preva-lje 100 Din; Šola Dovje 45.75 Din; Narodna društva v Oplotnici 450 Din; Šola Gornja Rečica 20 Din; Šola Hajdina 80 Din; Šola Ratače 119.25 Din; župnik Gomilšek Sv. Benedikt v Slov. Goricah 71 Din; podružni-ca Metlika 324 Din; podružnica Ziri 1400 Din; Šola Velika Dolina 163.50 Din; Šola Sv. Lenart nad Škofjo Loko 84 Din; Šola Sv. Mar-jeta niže Ptuja 110 Din; podružnica Brežice 2083 Din; podružnica Braslovce 3300 Din; Šola Sv. Lenart pri Vel. Nedelji 51.25 Din; Narodna društva na Viču 254 Din; podruž-nica J. M. Zagorje 720 Din; Šola Gorje pri Bledu 104 Din; Šola Raka 52.50 Din; Šola Ga-licija 21.20 Din; Šola Primskovo 30 Din; Šo-la Predoslje 60 Din; podružnica J. M. Črno-melj 787.50 Din.

— Najlepše božično darilo nudi vsakemu loterija Jugoslovenske Matice, koje zrebanu se vrši 20. t. m. Dobitki obsegajo dve motor-ni kolesi in 25 navadnih moških in ženskih koles. Srečke po 10 Din so naprodaj pri vseh podružnicah Jugoslovenske Matice v Sloveniji, v vseh ljubljanskih trafikah, Ti-skovni zadrugi, Matični knjigarni in pisarni Jugoslovenske Matice v Ljubljani, Šelenbur-gova ulica 7/II. Izžrebane številke bodo ob-javljene v vseh slovenskih dnevnikih. Kdor zadene dobitke, ga lahko takoj dvigne, od-nosno se mu dostavi po železnici. Kdor še nima srečke, naj si jo nabavi najkasneje do 15. t. m.

Ljubljana.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani prosi p. n. abonente, da blagovolijo poravna-ti četrti obrok abonma najkasneje do 14. t. m.

— Nevarna prenočevalka. 24letna vlačuga Alojzija Pupar iz litiškega okraja, se je po-tepala te dni po ljubljanski okolici. Prenoče-vala je pri usmiljenih kmetih. Med drugimi tudi pri Francetu Tomšiču na Kresniškem vrhu, kateremu je v zahvalo odnesla 3 žen-ske obleke, par čevljev in srebrno žensko uro z verižico. Skupna škoda se ceni na 3500 Din. Tatinska vlačuga doslej še ni v rokah pra-vice.

— V policijski tiralici sta zasledovana dva nevarna Bošnjaka: 30letni Sima Gojković iz Bosenske Gradiške in 36letni Mujo Begić iz Dasina pri Bihaču. Osumljena sta dvojnega roparskega umora.

Glas iz občinstva.

V Mostah pri Ljubljani si je ustva-rila razposajena šolska mladina na Zaloški cesti brez privolenja obla-sti drsalisce, ki sega od šolskega poslopja do občinske hiše. Če trgajo paglavci in paglavke drage podplate, je to stvar njihovih starišev. Zoper to nimamo ničesar. Odločno pa pro-testiramo zoper to, da si je izbrala slabo vzgo-jena mladina za omenjeni šport ravno zelo frekventirano Zaloško cesto, po kateri se vra-ča ob vsakem dnevnem času domov veliko število ljudi, ki riskirajo, da si polomijo na omenjenem drsališču kosti. Dan za dnevom izpodrsne na teh drsnicah po več ljudi, ki se bolj ali manj poškodujejo. To se mora neha-ti. Kakor smo omenili, se začena drsalisce takoj pri šolskem poslopiu, torej par strelja-jev nasproti policijske stražnice. Radi tega pozivljamo ljubljansko policijsko ravnatelj-stvo, da opozori na to tamkajšnjega nadzorni-ka. Učitelji, kakor znano, nimajo dandanes pravice, da bi se posluževali napram razpo-sajeni mladini sredstev, ki bi zalegla. Če na-vije učitelj neposlušnemu paglavcu ušesa, ali če ga našeška po tistem delu telesa, kjer bi mu prav nič ne škodovalo, pač pa koristilo, je takoj ogenj v strohi. Zato pa naj stori polici-ja svojo dolžnost ter naj vsakega, razposaje-ča in razposajenka, ki ogroža z drsanjem na-šo telesno varnost in zdravje, legitimira ter pokliče njegove stariše na odgovor. Stroge

Kazni bodo pomagale. Kajti, če bodo stariši občutno kaznovani, bodo svojim otrokom razposajenost sigurno pregnali s sredstvi, ki so edino uspešna. Pri tej priliki bi se omenili, ko se že ravno obračamo na adresu slavne policije, da bi bilo želeli, da bi se gledalo tudi na to, da bi se nočni mir pri nas nekoliko manj kalil od strani pijancev, ki se vračajo s raznih veselja in drugih prireditvev. Naj se postopa v takih slučajih z isto strogostjo, kakor se postopa, če je slučajno kak posamezen miroljuben pijanček nekoliko preglasen. — Eden za več drugih.

To in ono.

LJUBLJANSKA BORZA,
z dne 10. decembra 1925.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 78½, bl. 80; Loterijska državna renta za vojno škodo den. 321, bl. 323; Zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Kom. zadolžnice Kranjske dež. banke den. 20, bl. 22; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 202; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 210; Merkantila banka, Kočevje den. 100, bl. 104; Slavenska banka d. d., Zagreb den. 50; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 123; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 120, bl. 125; »Nihage, d. d. za ind. i trg. drvom, Zagreb den. 35; »Stevbna družba d. d., Ljubljana den. 100, bl. 110; »Sešir, tovarna klubukov d. d., Škofja Loka den. 120, bl. 125.

Blago: Smrekove deske, I., II., III., 25, 30, 35, 50 mm, dolge 4 m, medla 22 do 23, feo vag. meja den. 500; Bordonali suhi, glava, od 10/11 do 16/17, 6—14 m, feo vag. nakl. postaja bl. 340; trami monte, feo meja 3 vag., den. 300, bl. 305; pšenica 76 kg, feo vag. naklad. post. bl. 295; pšenica 76 kg, feo vag. Postojna tranz. bl. 350; koruza, nova, času primerno suha, feo vag. nakladalna postaja 1 vag., den. 133, bl. 133; koruza domača, v peči sušena, feo vag. postaja bl. 180; ajda domača, feo vag. naklad. slov. postaja bl. 250; prosa domača, feo vag. naklad. slov. postaja bl. 215; otrobi drobni, feo vag. bos.

postaja 1 vag., den. 110, bl. 110; otrobi drobni, v juta vrečah, feo vag. Postojna tranz. bl. 175; orehi, feo vag. Postojna tranz. blago 365; krompir beli, feo vag. slov. nakladalna postaja bl. 80; seno sladko, feo vag. slov. nakladalna postaja bl. 75; riž št. 346, feo vag. Trst bl. 580.75; riž št. 345, feo vag. Trst bl. 564.65; riž št. 347, feo vag. Trst bl. 543.25; rižev zdrob (risetta), feo vag. Trst bl. 391; mast, gar. svinjska, netto, feo sod à 50 kg; feo vag. ban. nakladalna postaja, za 100 kg bl. 2100; slivovka gar. 50%, feo vag. sremska postaja, za 100 litrov bl. 2000.

BORZE.

Zagreb, 10. decembra. Devize: Newyork ček 56.09—56.69, London izplačilo 272.75—274.75, Pariz 212.5—2165, Praga 166.4—168.4, Curih 1085—1093, ček 0—1088.5, Milan izplačilo 226.32—228.72, Berlin 1338.6—1348.6, Dunaj 790.5—800.5.

Curih, 10. decembra. Beograd 9.20, Newyork 518.70, London 25.1525, Praga 15.375, Pariz 19.57, Milan 20.88, Varšava 61, Bukarešta 2.375, Dunaj 73.175, Sofija 3.175, Berlin 123.50, Budimpešta 0.0073.

DOBAVE.

Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. decembra t. l. ponudbe za dobavo konopnenih vrvi in cevi. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 10. januarja 1926 ponudbe za dobavo strojev za električno razsvetljavo, 1 jamskega telefona in 4 metrov bakrenih tračnic. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so na vpogled pri zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

× **Prodaje:** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. decembra t. l. ponudbe glede prodaje 12.022 kg stare nerabljeve železne žice; do 18. decembra t. l. glede prodaje 2768 kg kartona od voznih kart. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije. — Pri direkciji državnih železnic v Sarajevu se vrši dne 4. januarja 1926 ofertalna licitacija glede prodaje 700 komadov starih sodov. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Dobave.** Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 30. decembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave raznega materiala (kromofag, lyzol, azotna kislina, žveplena kislina, vinski kis). — Dne 5. januarja 1926 pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 1 stroja za freziranje in 1 strožnice ter glede dobave ca 36.400 kg raznih barv v prahu. — Dne 11. januarja 1926 pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave 100.000 kg raznega železa; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave stroja za rendisanje (Abriethobel und Füge-Maschine) in škarij (Blockscherer), glede dobave raznih strojev (brusilni, stroj za oblikovanje) in sita za pesek ter glede dobave strojev za rezanje in struganje pil in strojev za izdelovanje vijakov in matic. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

× **Za uvoznike, ki prosijo za carine prosti uvoz blaga.** V zvezi dopisa ministrstva trgovine in industrije, poziva zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani vse interese, ki se obračajo na ministrstvo trgovine in industrije, poziva zbornica za izdajo uverenj, potrebnih za carine prosti uvoz, da priložijo v svrhu pospešitve poslov pri reševanju prošnje originalni fakturi tudi še naveden prepis in prevod fakture.

× **Akcija za pocenitev cepjenja svinj proti rdečici.** Kmetijska anketa, ki se je vršila začetkom tekočega leta na inicijativno g. velikega župana mariborske oblasti dr. Pirkmajerja, v vinarski šoli v Mariboru, je sprejela obširno resolucijo, ki vsebuje glavne smernice za bodoče delo na polju pospeševanja vseh kmetijskih panog v mariborski oblasti. V odstavku, ki govori o pospeševanju prašičereje, zahteva resolucija med drugim oblikovanje vseh svinj proti rdečici bi sigurno močno omejilo razširjenje te naši svinjereji tako nevarne bolezni. Vendar zaenkrat ni zakonite podlage takemu ukrepu. Za pocenitev zaščitnega cepjenja skrbi država s tem, da prispeva k nabavnim stroškom cepiva 40%. Deluje se sedaj na tem, da bi se po možnosti ta prispevek še povečal. Z naredbo mini-

strstva za kmetijstvo in vode z dne 21. julija 1925, VI. br. 7387 (glej Uradni list št. 84 z dne 7. septembra t. l.), s katero se določa veterinarjem pristojbine za cepljenje živali, je nadalje dana možnost, da se s skupno organizacijo cepjenja po občinah, zadrugah, itd. znižajo stroški za posameznega žival. Posebno razveseljivo je, da prispevajo k stroškom cepjenja tudi nekatere samoupravne enote. Tako je vse hvale vredno postopanje okrajnih zastopov v Ptuj in Konjicah, ki sta si iz lastne inicijative določila ev. plačati veterinarjem, ki cepijo v njihovem področju, še ostalih 60% stroškov za cepivo.

JAJCA V NOGAVICAH.

Lastnica neke trgovine z živili na Dunaju se je že dalje časa veselila, da je prodala vsak dan izredno veliko jajc. Vedno več jih je morala naročiti. Ko pa je revidirala svoje blagajno, je opazila, da ima kljub vsemu primanjkljaj. Takoj ji je bilo jasno: Tat ima svoje prste vmes. Toda kdo bi utegnil biti lopov? Da bi utegnil biti v hiši, v njeni neposredni bližini, na to niti niti ni mislila. Kmalu nato pa je opazila, da hodita njeni dve uslužbenki, ki preiskujeta jajca, če so dobra ali ne in na katerih ni opaziti po dnevi nič ne normalnega — zvečer čudno široko. Toda vrag si vedi, kaj je temu vzrok, si je mislila. Da bi izginjala jajca ravno med nogami deklet, o tem se ji niti sanjalo ni. Pa je bilo vendarle tako. Nekoč je šla ena od deklet za hip iz trgovine. Ko se je vrnila, je bilo njeno krilo nekoliko privihano in videle so se noge, ki so bile prav izredno debele, tako debele, da je poklicala branjevka nemudoma policijskega stražnika. Mož postave je debele noge prav previdno preiskal. S prav tako previdnostjo kot potrpežljivostjo je izvlekel iz štirih nogavic uslužbenk nič manj kot 113 jajc. Na ta način sta dekleti odnašali jajca že dalje časa dan za dnem, sicer z velikim dobičkom, toda tudi z veliko težavo. Kajti z električno cestno železnico se nista mogli voziti, kakor hitro bi se bili vsedli, bi bilo prišlo do katastrofe. Prisiljeni sta bili torej racati peš domov. Če sta prinesli vsa jajca na ta način vselej cela domov, ni ugotovljeno. Sicer se pa sodišče za to tudi ni brigalo in je prisodilo vsaki teden dni strogega zapora.

Oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

Druge mere ne pozna gancha.

»Tam je tabaril rod danes ponoči?«

»Tam ostane še do jutri.«

»Odkod veste to tako natanko?«

Bil je to redni tabor vsega rodu, torej so bile tam tudi žene in otroci; in tak indijanski tabor ima precej priljage, šotorov, črede in drugega; če se zopet selijo drugam, je to pač dogodek, o katerem mnogo govore. Če pa so le že odšli drugam, bodo z lahkoto našli sled.

»Kako močan je rod?«

»Šteje skoro dvesto sulic. Pa menda vendar ne mislite rešiti jetnca?«

Seveda je to trden Leonorin sklep. Gancha si le nekoliko ogleda oklopní voz, z nožem skuša drgniti ploščo, potem izstreli Georgovo puško proti ploščam; na njegovo veliko začudenje ne najde niti najmanjšega odtisa krogle, in potem izreče, da s tako vozečo se trdnjavo pa lahko kaj opravijo zoper ves rod.

In gancha sam bi se rad maščeval. Zato je tudi voljan, da prepusti svojega konja usodi, on pa služi za vodnika pri hitri vožnji.

»Pa imamo zopet takega tujega človeka na vratu,« meni Adam in vprašujoče pogleda svojo gospodarico.

(153)

Leonor ve, da ji je ta Adamov pogled samo opozorilo, a odgovori mu ne.

43. Končno v pasti.

S hitrostjo skoro sto kilometrov drevi Maksimus po travnatih ravnini. Če napravi hiter konj to pot v šestih urah, jo napravi avtomobil v eni, in že je videti v daljavi razvalino.

A razdrto mesto to pač ni. Morda so prejšnji obiskovalci pretiravali, ali pa so se razvaline v teku časa izenačile s tlemi. Kar se je dvigalo po zeleni stepi, je bilo bolj podobno ostankom široko zidanega gradu.

Bejnega načrta ne napravijo nič. Kar najprej med razvaline, naravnost v indijanski tabor. Tako meni tudi gancha in vedno bolj občuduje strašni, hitri voz.

»Ali pa tudi lahko zapeljemo s tem vozom v razvaline?«

Da, lahko. Med razvalinami je široka cesta.

Potem meni Leonor, da so Indijanci najbrže že zapustili razvaline. Sicer bi bili že opazili razpostavljene straže.

Diaz ugovarja temu. Kadar razpostavijo pampski Indijanci predstraže, so te nevidne, torej jih ne sme motiti, da so razvaline kot izumrle. Arkletisi so prav gotovo še tam.

Sicer pa tudi ni prave priložnosti, da bi natanko opazovali. Avtomobil vozi prehitro, naglo se bližajo cilju. Gancha opozori na to in Leonor vidi tudi sama,

zakaj cesta, ki jo pokaže Diaz, izgleda nevarna. Zidovi hiš so še dobro ohranjeni, steje pa tako tesno skup, da je skoro videti, da avto ne bo mogel skozi.

»Pač, toliko, da bo mogoče,« zatrdi Adam.

»Tam skozi, Diaz?«

»Tam skozi, a ne tako hitro!« opozarja gancha.

Avtomobil umiri vožnjo, zdaj je že med zidovi — nenadoma začne prasketati, avtomobil se pogreza, pada in obstoji.

V zadnjem trenutku je obrnila Leonor zavirajo — a prepozno, Maksimus ne more več dalje; skozi linice ne vidi drugega kot zemljo.

Strašno presenečena se spogledata Adam in Leonor.

»Preklete, padli smo v jame!« zakliče gancha nič manj prestrašen.

»Kdo pa nam je to izkopal?«

Vprašanje je zaman — gancha vsaj ne ve odgovora.

Stopajo od linice do linice — povsod enaka črna prstena stena, in že ugotovijo, da je avto z oklopnimi stolpcem vred pod zemljo, in sicer v tako majhni jami, da ne more niti naprej, niti nazaj. Popolnoma je stisnjen. Brez lomilca bi vozil lahko le še pol metra naprej.

Najprej poslušajo. Zunaj vlada popoln mir.

»Indijancev ni več v razvalinah. Čemu so izkopali to jame?«

(Dalje prih.)

DUBIED
Najboljši švicarski pletilni stroji na svetu znamke
DUBIED
za obrt in industrijo. — Edina tovarniška zaloga za Slovenijo
JOSIP PETELINC, LJUBLJANA
blizu Prešernovega spomenika.

MALI OGLASI
Glas oglasom do 20 besed Dtn 5.—, vsaka nadaljnja beseda 50 par.

DRVA - - ČEBIN
Woltova ulica 1/II. - Telefon 56.

Okrajne zastopnike
na Kranj, Radovljica, Ljubljano, Kamnik, Logatec, ište večja savarvalnica. Služba stalna in primerna za vpokojenje. Ponudbe z opisom desodanjega poslovanja, pod »Stalno« na »Publicitas« d. d. oglasni zavod, Ljubljana, Selenburgova ulica 7. II.

PRODAM več vagonov borovih brzojav. drogov
od 7 do 12 m. — Ponudbe na Fr. Paliču, parna žaga, Ljubljana pri Komendi.

Fotograf
ali Amaterja za pokrajinske slike in stereofotografije, sprejemmo za stalno. Ponudbe z referencami in navedbo plače pod šifro »Fotograf« na »Publicitas« d. d. oglasni zavod, Ljubljana, Selenburgova ulica 7. II.

RADIO-aparate
In sestavne dele ima v zalogi
FRANC BAR, Ljubljana
Cankarjevo nabrežje štev. 5.

Znanja želi
z inteligentno gospodično visokošolce. Le resne ponudbe — neopinjane in s sliko — na upravo lista pod »Dvajsetletnec«.

„Opeka“
novorodne zidake priporoča opekarna
„EMONA“ D. D.
v Ljubljani — Tovarna na Vili (Brdo) — Pisarna v Pražakovi ulici 3, prtljiše.

Potnika
za razpečevanje razglednic dobro upeljanega se sprejme pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod »Potnik« na »Publicitas« d. d. oglasni zavod, Ljubljana, Selenburgova ulica 7. II.

Akademik
išče sobo, če mogoče separirano, za takoj. Najraje v sredini mesta. Ponudbe na upravo lista pod »Soba«.

Čevlje na obroke
proti jamstvu dobite pri trvdki M. Trebar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Sobarica
marljiva, zdrava in poštena se sprejme. Pridnost imajo one, ki znajo šivati. Ponudbe na Julka J. Balfony, Beograd, Miloša Velikog ulica 58.

Širite „Nar. Dnevnik“!

Vsak hoče v Božiču in Novem letu
napraviti svojim veselje s primernim darilom in to je le mogoče, če iste kupi pri trvdki
JOSIP PETELINC - Ljubljana

ki ima veliko zalogo žepnih robcev, rokavic, nogavic, pletenine, srajce za gospode, toaletne potrebščine, samovoznice, angleške šifone, fine klate, vezeno čipke, torbice, nahrbnike, police in še veliko, veliko drugih lepih in potrebnih stvari po znatno nižani cenli. — Na veliko in malo!

VINOCET.
tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.
Zahtevajte ponudbo!
Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.
Pisarna: Ljubljana, Donavska cesta štev. 1a, II. nadstropje.